

Alternantzia, txandaketa, hori omen da orain Afganistanek nahitaez lortu beharrekoa, noiz-bait bakean bizi nahi badu. Hilaren 5ean egin ziren presidentetzarako hauteskunderen garrantzia nabarmendu dute hedabide nagusiek eta Mendebaldeko agintariek: bozketa horren emaitzen eta eragile ezberdinen erreakzioen arabera, izango omen da Afganistanen etorkizuna.

Oraindik ez dira emaitzak ezagutzera eman (apirilaren 24rako iragarri dituzte) eta ikusteko dago zer erreakzio izaten duten galtzaileek. «Hauteskunde pro-

Ez da harritzekoa Mendebaldeak botila erdi beteta ikusi nahi izatea. Sekulako inbertsio militarra egin dute Asiako herrialde pobretuan, tropa eta ekipamendu asko bidali dute bertara, hildako asko eragin dituzte, demokraziaren izenean.

Afganiar agintari berriek herrialdea aurrera ateratzeko gauza direla konbentzitu nahi gaituzte AEBek, beraien jarduera (inbasioa eta urte askotako okupazioa) justifikatu nahian.

Baina oraindik ez da ikusten egonkortasunaren tankerako ezer azken hamarkadotan gerra besterik ezagutu ez duen herrialdean. Eta 200 hildako eragin dituzten borroken erdian

egindako hauteskundeak ezin dira fidagarriak izan, ezin dute Afganistango herritarren benetako borondatea azaldu, egoera horretan botoa askatasun osoz ematea ezinezko baita. Nola eraiki etorkizun baketsua gizartearen zati baten aurkako borrokaren erdian?

Hamid Karzai presidenteak bi agintaldi egin ditu karguan eta ezin du hirugarrenerako aurkeztu, Konstituzioaren arabera. Beraz, teorian une honetan lehen aldiz hautestontzien bitartez aldatuko da presidentea. Horri esaten diote «alternantzia», baina GAUR8ko irakurleek badakite kargu horretan dagoen pertsona bat kendu eta beste bat

jartzeak ez duela, berez, inolako aldaketarik bermatzen, ustelkeria ez duela horrek konponduko, talibanek ez dutela horregatik jarrera aldatuko...

Hiru faborito

Hiru hautagaik dute boto gehien biltzeko aukera, begiraleen arabera: Abdullah Abdullah, Zalmai Rasul eta Ashraf Ghani Ahmadzai. Hirurak ministro ohiak dira, Karzairen ministro izandakoak alegia. Zer-nolako aldaketa datorkie afganiarrei? Bide horretatik ba al dago ilusioa eragiterik?

Etniaren arabera antolatutako gizartearen, lekuko gerra jauntxo-

{ analisisia } **Jose Angel Oria**

Txanponaren hiru aurpegiak

zesuak sinesgarritasunik ez badu, gardena izaten ez bada, exekutibo berriaren oztopo nagusia zilegitasun falta izango da», adierazi digute hedabide horietako analistek.

Irakurketa interesatua

Idea nagusi horri helduta, aurreko asteburuko hauteskunderen inguruko balorazioetan baikortasuna izan da nagusi, %60ko esku hartze tasa izan dela nabarmendu digute, afganiarrek talibaneiei aurre egin dietela... Aldi berean, baina, indar estatubatuarrek zuzendutako okupaziotik ateratako Gobernuak berak jakinarazi du hauteskunde egunean 200 hildakotik gora izan zirela herrialdean; «talibanak» gehienak, jakina. Karzairen agindupean dauden indarrek «talibanak» besterik ez dituzte hiltzen. Zibilak etsaiek hiltzen dituzte, kasu guztietan, Wikileaks erakundeak edo beste norbaitek gauzak beste era batera izan direla frogatzen duten arte. Orduan berehala estaliko dute kontua.

Okupatzaileek aurki utziko dute Afganistan. Hilaren 5ean egin ziren hauteskunderen garrantzia nabarmendu da Mendebaldeko hedabideetan, baina egoerak hobera ez duela egingo pentsatzeko arrazoi asko dago. Gehiegi,

ekin itunak adostu dituzte hiru ministro ohiek, horien laguntzarik gabe ezin baita ezer egin egungo Afganistanen. Hirurak egon dira iruzurrari eta ustelkeriari lotuta. Txanpon beraren hiru aurpegiak direla esan daiteke. Hori bai, hauteskunde zerrrendatan etnia ezberdinetako ordezkariak sartu dituzte, afganiar guztien presidente izateko gauza direla adierazi nahian. Hiru horietako bik lortuko dute bigarren itzulira pasatzea (ezinezkoa dirudi norbaitek apirilaren 5eko bozketan botoen %50 baino gehiago biltzea).

Maiatzaren 28an egingo lukete bigarren itzulia, bi irabazleek bestelako formularen bat adosten ez badute; esaterako, bien artean batasun gobernua osatzea, boto gehien lortu duena presidente karguan jarrita.

Zer gertatuko da hilaren 24an, emaitzak ezagutzera ematen direnean, azkenean epeak betetzea lortzen badute?

Begirale askok 2009ko hauteskundeak ekarri dituzte gogorra, orduan esku hartze tasa oso